

ป.๑๖๗/๑

สหศึกษา

ตามแนวป้าฐกถาหลักการศึกษา

ของ

ม.ค. มานิจ ชุมสาย

สหศึกษา

ตามแนวป้าฐกถาหลักการศึกษา

ของ

ม.ศ. มานิจ ชุมสาย

ม.ศ.

LIBRARY

1/2

สหศึกษา

ตามแนวปรัชญาหลักการศึกษาระดับ ม. ล. มานิจ ขุมสาย

โรง เรือนควรร จะ ศึกษาศึกษา

หรือไม่ว่า ชื่อนี้ เป็นปัญหาที่ยุ่งยากกัน
มามากมาย และ จนกระทั่งมีคนถกเถียง
มิได้ลงรอยกันสักทีว่า เราควร จะ ศึกษาศึกษา
หรือไม่ว่า ควรจะ ศึกษาศึกษา ใน เรือน
ข้าพเจ้าได้เคยคุย ๆ กับพวกเราเองหลาย
ท่าน เห็นว่า สำหรับ เมืองไทย เรา ไม่
ควรจะ ศึกษาศึกษาโดยเห็นอันชาติ เพราะ
หนุ่ม ๆ สาว ๆ เมื่อเขาได้ศึกษา มันก็
เปรียบเหมือนนกได้ลงน้ำตาล ความ
เห็นเช่นนั้น เป็นเรื่องส่วนตัว เป็นความ
รู้สึกส่วนตัว และเป็นความเห็นของ
layman ไม่เกี่ยวกับหลักวิชาครู เพราะ
พวกเขามาโดยไม่ค่อยจะ ศึกษาศึกษาอะไร
ก็เลย ศึกษาศึกษาไปจนมาพบ คนที่มี
ความรู้ สัก อย่างไร เคย เห็นมา อย่างไร

ก็แสดง ความเห็น ออกมา อย่างนั้น เช่น
นี้สิ่งที่กล่าว ออกมาไม่ใช่วิชาครู เป็น
การ บอกกล่าวถึง สภาวะ ที่คนเคยเห็นมา
ให้ทราบเท่านั้น ในฐานะที่เราเป็นครู
เราจำเป็นต้องคิดถึงปัญหาให้ลึกซึ้ง
ยิ่งกว่านั้น และ ต้องพูดโดยมีหลักฐาน
หรือหลักวิชาครู ประกอบ ถ้าไม่เช่นนั้น
มัน ก็คงหมายความว่า วิชาครูไม่
ต้องเรียน ใคร ๆ ก็ออกความเห็นใน
แม้หลักวิชาครูได้ โดยใช้ past ex-
perience หรือความที่เคยพบปะ เห็นมา
เป็นเกณฑ์ การ จัดโรงเรือนแบบสห-
ศึกษาที่เมืองนอก เขาไม่ได้ ศึกษาศึกษา
ปล่อยให้ เป็น ร.ร. แบบธรรมดา เช่น
เทพศิรินทร์ หรือสวนกุหลาบ แล้วจึง
เขาพวกนั้นก็เรียนสัทธิ มาเข้าแพร่กรรมอยู่

ด้วยเฉย ๆ การจัก ร.ร. แยกสหศึกษา
หมาย ความถึง เปิด ตอน การปกครองแบบ
ใหม่ อยู่ เคียงวัน แล้วเขาการ ปกครอง,
การจัก ร.ร. ฯลฯ อย่างชนิดใหม่เข้า
มาใช้แทนของเก่าที่มีอยู่ เพราะฉะนั้น
เมื่อเรายังไม่ได้จัดการ ปกครองโรงเรียน
เสีย ใหม่กันนี้ว่า เป็นการจริงอยู่มากที่
เราจะให้นักเรียนหญิงชาย เรียนรวมกัน
ไม่ได้. หลักจิตวิทยาที่เราควรระมัด
มาพิจารณาอีกข้อหนึ่งก็คือว่า สิ่งใด
ที่เราห้ามไม่ให้ทำแล้ว เกิดก่อกวนยัง
อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง มากยิ่ง
ขึ้นไปอีก และในเรื่องการรวมเพศ
ทั้งสองที่เราดำริหาทาง คอยกักกันไม่ให้
เขาเดินทางเข้ามาด้วยกันได้ นั้น คง
ยากก็ต้องมารวมกันแทนได้ ถ้าไม่เช่น
นั้นก็จะไม่บังเกิดการสืบพันธุ์ต่อไปได้
มนุษย์เราก็จะมีแต่พันธุ์พันธุ์ไปทุกวัน
เมื่อห้ามไม่ได้เช่นนั้น เราจะมีทางอย่าง
ไรหรือไม่ ที่จะนำเอาหลักอุดมคติแห่ง
ศรัทธาไว้ แห่งการเลือกคู่ แห่งการ

ถนอมรักกัน ยกย่องกัน ไม่ข่มเหงกัน
ไม่เขารักเขาเปรียบกัน มีความทะเยอ
ทะยานที่อยากจะมีความสุขอย่างอุดม
คติและถาวร มากกว่าหวังความสุข
ชั่วครู่ชั่วยาม และให้การกระทำของ
เขินทางร่วมกันในชีวิตนี้ ยังเกิดมีแห่ง
ทางศีลธรรม แห่งทางความยุติธรรมขึ้น
ด้วย เราจะให้เขาได้รับการอบรมอัน
แท้จริง แต่เราให้เขารู้จักชีวิตจาก
คำเรา จากความฝัน จากความคิดนึก
จากของไม่จริง เราจะให้เขารู้จักรักตน
รู้จักรักญาติตน ปกครองตนเองได้ต่อไป
แต่เราไม่ไว้ใจเขา เราคอยให้เขารับ
คำสั่งจากเรา ต้องทำตามอย่างเราหนัก,
เราไม่ให้เขารู้จักความรับผิดชอบ ไม่
ให้ความรับผิดชอบบังเกิดขึ้นในตัวเขา
เช่นนั้นจะเรียกว่าการ อบรมนั้น เป็นการอบ
รมที่แท้จริง เป็นการอบรมที่จะได้ผล
อย่างไรได้

เมื่อมีความเห็นได้เช่นนั้น ความ
เห็นก็เกิดแตกแยกเป็นสองฝ่ายขึ้นมา

พวกหนึ่งบอกว่าไม่ควรให้หญิงชายเรียน
รวมกัน อีกพวกหนึ่งบอกว่าควรอย่างยิ่ง

ความจริงการเรียนแบบสหศึกษา
นี้เป็นของใหม่สำหรับเมืองไทยเรา ใหม่
ยิ่งกว่าทั้ง Direct Method เสียอีก
เพราะทั้ง Direct Method ยังมีการ
สอนกัน แต่แบบสหศึกษายังไม่ได้สอนกัน
ขึ้นอย่างจริงจังสักที และจะมายังว่ากันก็
เรียนประจำชาติทั้งหลายแล้ว ไม่ได้เรียน
แบบสหศึกษาตลอดหรือ? เด็กซึ่งไม่มีพหุ
สรีระอะไร เด็กซึ่งยังไม่มีความรู้ลึก
ในเรื่องเพศ เด็กซึ่งไม่รู้เคยงานเช่น
นั้น และไม่ได้ก่อให้เกิดเป็นปัญหาใน
แง่การจัดโรงเรียนเช่นนั้นให้เราต้อง
ลำบากในการประชุมปรามกัน จะถือว่า
เรียนเรื่องของวิชาครูแล้วหรือ? เด็ก
ยังไม่ได้ทำอะไรให้เราต้องชอกกัน จะ
ถือว่าเรียนวิชาครูแล้วนำเขาขึ้นมาถก
กันทำไม? เมื่อปัญหาไม่แก้แล้ว เรา
ก็ไม่จำเป็นต้องชักชวนมาพบ เรามาพบ
กันเถรตรงก็เถรตรงแล้ว คือความ

เกี่ยวของกันระหว่างเด็กหนุ่มกับหญิง
รุ่นสาว.

ข้าพเจ้าจะได้นำเอาความเห็นใน
เรื่องการสหศึกษาของท่านที่มีชื่อในโลก
แห่งการศึกษาขึ้นมาถกเพื่อที่ท่าน
เห็นประการพิจารณาต่อไป.

การสหศึกษาเวลานี้กำลังแพร่หลาย
อยู่ในประเทศสหประชาชาติอเมริกา ใน
ประเทศโคลนเบียของทวีปยุโรป เช่น
สวีเดน นอร์เวย์ เดนมาร์ก ฟินแลนด์
สวิตเซอร์แลนด์ และเยอรมนี. ในรัฐ
พรินซ์เอ็ดเวิร์ด ในจำนวนนักเรียนในโรงเรียน
ภาคทวิภาษา (Volksschulen) ทั้ง
หมด ๕ ล้านคน เด็กหญิงชายที่เรียน
รวมกันมี ๓ ล้านคน ในประเทศเยอรมนี
มีการสอนแบบสหศึกษาในที่ต่าง ๆ กัน
คือ เครเฟลท์ เรมไฮท์ บารเมิน
ฮิลเดสไฮม์ แต่ในที่อื่นที่นับถือลัทธิ
คาทอลิก ไม่นิยมการวัดโรงเรียนแบบสห
ศึกษา. สตรีชาวเยอรมันต้องการความ
เสมอภาคในทางการศึกษาให้เท่ากันกับ

ผู้ชาย ขอให้ไ้เรียนเช่นเดียวกันกับ
ผู้ชายทุกอย่าง และมีสิทธิทุกอย่าง
เช่นเดียวกันกับผู้ชาย เมื่อมีความรู้ลึก
ซึ้งนั้นเกิดขึ้นในเหล่าสตรีแห่ง ประชาชาติ
เยอรมัน ก็เกิดความกระตือรือร้นที่จะ
ให้ชายและหญิงไ้เรียนร่วมกันตั้งแต่
ชั้นประถมจนจบชั้นศึกษา.

ผู้ที่เห็นว่าควรจัดโรงเรียนแบบสหศึกษา
ที่สำคัญ ๆ มีดังต่อไปนี้คือ โคเมนีส
(Comenius), เพสตาลอสซี (Pestal-
lozzi), ฟิชท์ (Fichte), ดินเคอร์
(Diater), เกรฟเฟอ, คุรุทมาน,
ยางเพาล์, คาลลัมท์, เทอร์พเฟลท์,
รายน, โพลท์, ทราบาซ, เลิทซ.

เตอร์พเฟลท์ (Dörpfeld) กล่าวว่า
เมื่อนักเรียนหญิงและชาย ต้องแยก
กันเรียนแล้ว เด็กผู้ชายก็ชักจะแข็ง
กระด้าง หยาดโลน ไม่มีมนุษยชาติ ส่วน
เด็กผู้หญิงก็ชักจะอ่อนแอ ถ้าไ้เรียน
ร่วมกันแล้วความฝอยฝางระคาย คอยระวัง
ไม่ให้แพ้หน้าคอยกว่า อีกฝ่ายหนึ่งจะทำ

อย่างไร ต่างจึงมีอิทธิพลเป็นเครื่องเร้าใจ
และส่งเสริมในการอบรมของอีกฝ่ายหนึ่ง
ให้บริบูรณ์ก้าวหน้า ให้คองคอบระมัด
ระวังกันยิ่งขึ้น การเรียนร่วมกันจึง
ช่วยชักเถลาสิ่งที่มากไปหรือส่งเสริม
เพิ่มเติมสิ่งที่ยังขาดไปให้เข้าหาในระคับ
กลางแต่พอดี ๆ. เมื่อทั้งสองฝ่ายต้อง
คอยระวังซึ่งกันและกันเช่นนั้น การปก-
ครองของครู ก็เป็นของง่าย เข้าในวงวินัย
เพราะวินัยจะบังเกิดขึ้นไปในตัว เป็น
เครื่องช่วยในการปกครอง และถ้า
วินัยนั้นเป็นเครื่องชักจูงใจของนักเรียน
ชายให้ต้องมีการจำกักรัง มีความ
ระมัดระวังในการประพฤติคนให้มีความ
ประพฤติดียิ่งขึ้นแล้ว พวกเด็กนักเรียน
ผู้หญิงก็จะไ้คอยทำตามอย่างมั่ง ใน
เวลาเรียนนักเรียนหญิงจะวิญญูก้าวหน้า
เร็วกว่านักเรียนชาย ทั้งใจทำงาน
และระมัดระวังด้วย ความละเอียดละออของ
กว่าชาย เป็นเครื่องคอยกระตุ้นให้
น. ร. ชายต้องมีความมานะยิ่งขึ้นกว่า

เดิม ทัศนภาพ ของ นัก เรือน สตรี ในเม
นเป็นเทวของเร้าไร ซึ่งเรทราธยาร อันมา
ทักเทียมอีกไม่ได้แล้ว

ราชัน (Rein) ให้ความเห็น ว่า—
ไม่ใช่ แต่ว่า นัก เรือน จะได้ ทัศนคติความ
เป็นไปแห่งชีวิต พวก ครุ ก็เช่น เดียว
กันจะได้ ทราบ ความ เป็นไปแห่งชีวิตที่ยัง
ขึ้นด้วย คณะกร ที่ ประกอบไปด้วย ครุ
หญิง และ ครุ ชาย รวม มี กัน จะ ได้
สิ่ง เกกเห็น จากปฏิกิริยา ของนัก เรือนหญิง
ชาย ที่ มา ของ อธิ พล ซึ่ง กันและกัน ในวง
กิริ การ อัน ต้อง ทำ ร่วม กัน ใน ชีวิต เกิด
ผล เป็น สภาวะ อัน อาร สิ่ง เกก และ มี องค์
ปัญหา ที่ จะ ต้อง ถู กู้ ต่อ ไป จาก ความจริง
ไม่ใช่ จาก ความฝัน หรือ จาก คำว่า,
ปัญหา ในการ ครอง ชีวิต ในส่วน รับผิดชอบ
ชอบ ใน ความ ประพฤติ ที่ วนเวียน ไป มา
ใน วง สมาคม น้อย ๆ แห่ง โลก ซึ่ง ยัง เกิด
มี ขึ้น ใน โรง เรือน ได้ ทัศนคติความ
รู้ สึก ทั่ว ๆ ไป ความ รับผิดชอบ การ
รวมกัน รวมกัน การ รัก ความ ยุติธรรม

และ ข้อ เสียง ยัง เกิด ขึ้น ความรู้ สึก
ซึก ชอน โทน มี การ เห็น แก่ ออก เขา ออก
เรา ไม่ คึก แต่ เพียง ผิด ๆ และ มีความ
เห็น ใน ทาง แห่ง มนุษยธรรม ยิ่ง ขึ้น ความ
เข้มงวด ความ เก่ง ซาก ความ พยายาม
โกลน ความ รุนแรง โสภ โสน ซึ่ง เกิด ขึ้น
ใน สนาม ผัก ทัก จะ เกิด คู่ เกียง พร้อม ไร กับ
ความ อ่อน โยน ละเมอ ละเมอ มของ สตรี ทำ
ให้ ความ มุทะลุ ทะลุ ถึง ถึง ทั่ว ทั่ว ความ
รุนแรง ลง มา ทา ระ คับ แห่ง ความ พละสม-
ควร โดย ไม่ ทำ ให้ อานา การ ยัง คับ
บัญชา ของ ครุ ต้อง ได้ อด คลาย ลง ใต้ อีก
ประ การ แห่ง การ รัก การ มี ธรรม คึก ญา ของ
สตรี แยก ออกจาก เหล่า นัก เรือน ชาย ออก
ไป อยู่ คน ละ ต่าง หาก ย่อม เป็น ของ แพง และ
หมก เป็ด อด โรง เรือน ชาย ก็ มี แล้ว
ควร เบ็ด โรง เรือน เหล่า นี้ รับผิดชอบ เข้า มา
เรือน เสี่ยง ทั่ว กัน ไม่ ต้อง ทั้ง โรง เรือน
ขึ้น อีก ต่าง หาก เพราะ มี ธรรม คึก ญา
เป็น ของ แพง และ สติ นัก เรือน หญิง
มี น้อย กว่า นัก เรือน ชาย ไม่ ควร แยก

อยู่ต่างหาก.

ผู้ที่ไม่เห็นด้วยในเรื่องสาส์นศึกษา ก็
เฟเนลโลง (Fénelon), ซัลส์มาน (Salz-
mann), นิเมเยอร์ (Niemeyer), เด็น
เซล (Denzel), ฮาร์นิช (Harnisch),
แฮร์บาร์ต (Herbart), เบเน็คท, กรา
เลอ, โอเวอร์เบรค, บรูกมาน, เยสเซน,
ไฟเฟอ, ซ็เกลอ, ฯลฯ

แฮร์บาร์ต กล่าวว่า— การชำระ
และหน้าที่กันทำเป็นหนทางที่ดำเนินไป
สู่ความก้าวหน้าในโลกนี้ (จาก *Umriss
pädagogischer Vorlesungen*—สังเขป
ปาฐกถาวิชาครู)

ในการประชุมใหญ่ของครูผู้หญิงแห่ง
ปรัสเซียใน ค.ศ. ๑๘๐๔ ทศาสเซิล ที่
ประชุมลงมติว่า เราควรส่งเสริมการ
ศึกษาทุกโรงเรียน และที่ประชุมแนะนำ
ชาติสำหรับเรื่องการศึกษาโรงเรียน
เมื่อ ค.ศ. ๑๘๐๔ ทินวุนเบรคก็เห็น
ว่าโดยเหตุในการขนานนี้ การยอมรับ การ
สอน การสมาคม ศีลธรรมและเศรษฐกิจ

เราควรมีการศึกษา แต่ที่ประชุม
ของคณะคาธอลิกที่เคอเฟลท์ ใน ค.ศ.
๑๘๔๘ กล่าวว่า เราจะไม่ยอมให้นอนใจ
อยู่นกว่าจะได้แยกการศึกษาของหญิง
และชายให้อยู่กันคนละต่างหากได้หมด
ทุกโรงเรียน.

โรงเรียนในสมัยกรีกและโรมัน และ
โรงเรียนวัดในสมัยกลาง เป็นโรงเรียน
สำหรับนักเรียนชายทั้งนั้น มาเมื่อสมัย
เรอเนซองส์ที่มีโรงเรียนสำหรับนักเรียน
หญิงขึ้น แต่ในสมัยพลเมืองเขา
ยังไม่สามารถที่จะสร้างโรงเรียนสตรีขึ้น
อีกต่างหากได้เป็นพิเศษ ถ้าเป็นคห
วิยน์นักเรียนหญิงเข้าไว้รวมกับโรงเรียน
ชายขึ้น จึงยังเกิดการศึกษารวมใน
โรงเรียนโดยความจำเป็นในเรื่องทุนทรัพย์
นี้เอง แต่ในสมัยพลเมืองหนาแน่น
และมีจำนวนนักเรียนแต่ละฝ่ายเพียงพอ
ขึ้น ก็ใช้วิธีตั้งโรงเรียนสำหรับสตรี
ต่างหากได้ หรือมีคณะที่แยกนักเรียน
สตรีไว้ชั้นหนึ่งต่างหากภายในโรงเรียน

เกี่ยวกัน เมื่อใดเริ่มต้นกันเช่นนั้นแล้ว
ก็มีคนชุกนิยมการศึกษามากขึ้น ประ
เทศต่าง ๆ ในยุโรปฝ่ายโปรเตสแตนต์
เริ่มนิยมโรงเรียนแบบสหศึกษากันโดย
แพร่หลาย แต่ประเทศทางฝ่ายใต้ ๆ
ซึ่งเป็นประเทศพวกโรมันคาทอลิกยังคง
ดื้อมั่นในการตั้งโรงเรียนหญิงและชาย
แยกกัน ในประเทศโปรตุเกสในปี ค.ศ.
๑๘๘๖ ในจำนวนนักเรียน ๔,๘๓๘,—
๒๔๗ คน ๓,๕๑๒,๑๕๐ หรือ ๗๒.
๕๙% เรียนอยู่ในโรงเรียนสหศึกษา ใน
ปี ค.ศ. ๑๙๐๖ ในจำนวนนักเรียน
๖,๑๖๔,๓๙๘ คน ๓,๙๓๓,๕๗๕
คน หรือ ๖๓.๘๑% อยู่ในโรงเรียน
สหศึกษา.

ประเทศที่มีการศึกษาโดยแพร่—
หลายที่สุดก็คือสหพันธรัฐอเมริกา การ
ศึกษาในสหพันธรัฐอเมริกาเริ่มตั้งแต่
ชั้นอนุบาลตลอดจนถึงมหาวิทยาลัย โรงเรียน
ต่าง ๆ เหล่านี้คือ ๑) Primary
School— ตั้งแต่อายุ ๖—๑๐ ปี

๒) Grammar School— ๑๐ ปี ถึง
๑๔ ปี ๓) High School— ๑๔ ปี
ถึง ๑๘ ปี ต่อจากนั้นไปก็เข้ามหาวิทยาลัย
คือ โรงเรียนชั้นต้น Primary และ Gram—
mar Schools เป็นภาคทฤษฎีและ
ปฏิบัติ การศึกษาในสหพันธรัฐอเมริกา
เจริญแพร่หลายในช่วงระยะเวลา ๖๐ ปีเศษ
ในปี ค.ศ. ๑๘๗๐ โรงเรียนชั้น
มัธยมตอนปลายในสหพันธรัฐอเมริกาที่จัด
แบบสหศึกษามี ๓๐ เพอร์เซ็นต์ พอถึง
ปี ค.ศ. ๑๘๙๘ ก็มีถึง ๗๐ เพอร์
เซ็นต์ และต่อจากนั้นมาการศึกษา
ก็ยังเพิ่มจำนวนมากขึ้นอีกทุกปี ส่วน
ในชั้นประถมและมัธยมต้นนั้นแทบจะเป็น
โรงเรียนแบบสหศึกษาทั้งนั้นกว่าใด ในปี
ค.ศ. ๑๙๐๘ ทั่วประเทศทั้งหมด ๖๒๘ ไร่—
ทั่วทั้งการศึกษาแบบสหศึกษาเสีย ๕๘๗
จังหวัด การที่ในสหพันธรัฐอเมริกา
เขาจัดการสอนแบบสหศึกษาได้สะดวก
ง่ายก็เพราะว่ามีวิชาให้เลือกมากมาย
สะดวกแก่ผู้เรียน เพราะบางวิชาที่

เหมาะจะเพาะฝ้าย สก๊ว และยาง วิชา
ก็เหมาะ สำหรับเด็กผู้ชาย เท่านั้น เมื่อ
มีความอิสระ ในการ เลือกวิชา ได้ง่าย
ตายเช่นนี้ ฝ่ายใดควรจะ ต้อง เรียน วิชา
ไหน ก็จะได้ เรียน วิชา นั้น ไม่ ต้อง ถูก
บังคับ ให้ เรียน วิชา ของ อีกฝ่ายหนึ่ง ใน โรงเรียน
สหศึกษา พวกผู้ชาย ก็คง เลือก วิชา
หัตถกรรม (Manual training) แทน
การเย็บปักถักร้อย และการครัวของผู้หญิง.

การที่สหประชา รัฐ อเมริกา เลือก การ
สหศึกษาก็เพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจ ที่ๆ
มีผลผลิตน้อย ไม่สามารถที่จะ ครัวเรือน
แยกกัน อยู่ อีกโรงเรียนใด และการรวม
กัน ก็ เป็นการ ทุนรายจ่าย อีกข้อหนึ่ง
ก็คือสภาพของสตรีชาว อเมริกา ที่ต้องการ
ความเสมอหน้า เท่ากับผู้ชาย.

ในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ มีการสอบถาม
ความเห็นในกรุง บอสตัน ผู้ที่ให้ความ
เห็น คือ พวกผู้ตรวจ การ ศึกษา ครูใหญ่
ครูน้อย อาจารย์ พวกพระ พวกนายแพทย์
ผลแห่งการ ประชุม ก็คือ ๕๖.๕ นายเห็น

ว่าควร มี สหศึกษา อีก ๒๕.๕ นายไม่
เห็นด้วย และ อีก ๕.๑ นายยังไม่แน่ใจ.

นาย ท.ว. แฮร์ริส ข้าหลวงตรวจการ
ศึกษาแห่งกรุง วอชิงตัน กล่าวว่าการ
สหศึกษามีประโยชน์ ดังนี้ คือ—

๑. เป็นการอบรมตามหลักธรรมชาติ
เพราะในครอบครัวที่ดี ในวงการ สมาคม
ที่ดี ทั้งสอง เพศย่อม ต้อง เกี่ยวข้องกัน.

๒. เป็นการอบรมตามแนวความเห็น
ของบรรพบุรุษของเรา (ในอเมริกา) เพราะ
การอบรม ชนชั้นกัน เป็นไป ความความเคยชิน
ความรู้ สึก และ กฎหมาย ของเรา.

๓. เป็นการไม่ลำเอียง เพราะการ
ศึกษาชนชั้นกัน ให้ โอกาส ในการ ถ่ายความรู้อยู่
เท่ากัน ทั้งสองเพศ.

๔. เป็นการประหยัดทรัพย์ เมื่อที่
อาหารต้อง หุ้มเห เสียไป อาหารนำเขาไปใช้
อย่างอื่น ให้ เป็นประโยชน์ ยิ่งขึ้น.

๕. สะดวกแก่ ครูใหญ่ และ ครูน้อย
เพราะจะได้ เลือก วิชา ได้ สะดวก เปรียบ
เทียบ ความสามารถ ได้ และ เขาใจแก่

ครูในเรื่องวินัย.

๖. เป็นคุณประโยชน์สำหรับส่งเสริมความฉลาด คติธรรม ความเกียรตินและความก้าวหน้าของนักเรียน.

ในประเทศเยอรมนี นักเขียนหลายคนนำเอาปัญหาการศึกษาในอเมริกามาถก ที่สำคัญๆ มี Wilhelm v. Polenz, Ludwig Fulda, และกรรมการจังหวัดเบอร์ลิน ชื่อกรุนท์ไฮท์ (Grundscheid)

ฟูลดา กล่าวว่า หลักการ ขนบแบบศึกษามีใน ร.ร. ประถมและมัธยม แล้วถึง ๘ ใน ๑๐ และผลที่ได้ เป็นการลดล้างข้อกล่าวหาของพวกที่ไม่นิยมด้วยเพียงพออยู่แล้ว คติธรรมในการสมาคมศึกษาการยอมรับตามแบบชาวอเมริกันนั้น อาจจะไม่ไพบลในประทศฝรั่งเศส อิตาลี สเปนและประเทศคาซอติคอื่น ๆ และอาจจะคงจะอยู่ส่วรคและเผชิญต่ออันตรายมากมาย แต่สำหรับเราเหล่าเยอรมันแล้วจะไม่เจออยู่ส่วรค อย่างนั้น.

กรุนท์ไฮท์ ภายหลังที่ได้ไปเที่ยวดู

การศึกษาในประเทศต่าง ๆ กลับมาเมื่อ ค.ศ. ๑๙๐๖ กล่าวว่าวิธีการของชาวต่างประเทศนั้นมีผลสำคัญยิ่งในทางคติธรรม และเราควร จะย้มนำเอาเขามาใช้ให้เป็นประโยชน์.

ในประเทศต่างๆ มีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในเรื่องการศึกษา ในอเมริกาก็เช่นเดียวกัน ดร. คลาร์ก (Clark) นายแพทย์ผู้หนึ่งกล่าวว่าไว้ในหนังสือเรื่องหนึ่งชื่อว่า "Sex in Education" ว่าชาวอเมริกัน กำลังทำเนนลงสู่ความเสื่อมถอยเพราะเนื่องด้วย การศึกษา อันมีชอน.

Stanley Hall ชื่อการบดีแห่งมหาวิทยาลัยโคลา กล่าวไว้ในหนังสือพิมพ์ Munsey Magazine ว่า iving อยู่ส่วนใดในเรื่อง การศึกษาก็มีเหมือนกัน ทั้งสองเพศได้รู้จักซึ่งกัน และกันมากขึ้น พวกเด็กผู้ชาย มีความ ประพฤติเรียบร้อย ร้อย ร้อย พวกนักเรียนสตรีมีความสะอาดเรียบร้อย และพวกน้อยลงและมีการรู้จักทว่าควรระวัง พยายามรักษา เกียรติศักดิ์ของสตรีไว้ให้.

ทางที่ไม่ค่อยมากเหมือนกัน ชาติใด
ที่ยิ่งเร็วกว่าหน้ามากจนเพื่องไร ความ
รู้ลึก รุนแรง ในทางเพศก็ยิ่งมีมาก ขึ้น
เพียงนั้น เปรื่องช่วยอะไรและถึงทวน
ลอมก็ยิ่งช่วย ขยวม ความรู้ลึกให้มีความ
สำนึกตัวรุนแรงทาง เพศยิ่งขึ้นไปอีกช่วย
การศึกษาระดับโทพิเศษเป็นเครื่องช่วยเข้า
ให้ความรู้ลึกซึ้งขึ้นกับมอดหมายลงไป
อีกการศึกษาชั้นนี้ที่เรานำเรากลับไปสู่
สภาพแห่งคนบ้าถึงเกิน เมื่อครั้งที่เรา
เห็นแก่ผิวโทง ๆ เลียดกันไปเลียดกันมา
ก็ยังไม่รู้ลึกจักกรรมเกี่ยวอะไร แต่เมื่อ
นั้นแล้วแต่ผิวโทงก็ยิ่งซุก เขายางลงเท่านั้น
ไม่ต้องถึงกับเข็กโล่งเลยก็เดียว ก็ซึก
โหลยโหลว่าไปหมดแล้ว.

เราต้องการ การศึกษาชั้นนี้ที่ช่วย
ให้เด็กผู้ชายเป็นผู้ชาย อันแท้จริง และ
ส่วนลูกผู้หญิงก็ให้เป็นเด็กผู้หญิงจริง ๆ
ทั้งความรู้ ลึกนักก็อีก อย่างผู้หญิง เด็กผู้
ชายต้องการการอบรมระดับหนึ่ง และต้องการ
การ วิถี การใน การทำงาน อีกอย่างหนึ่ง

ฝึกกันกับลูกผู้หญิง เช่นนี้จึงเป็นการให้
ผลร้ายแก่ลูกผู้ชายมาก ที่ทำให้ลูกผู้ชาย
ได้รับการอบรมภายในกรอบ ของสตรีเพศ
ซึ่งเป็นการทำให้ผู้ชายให้ช้อยภายในการอบรม
อย่าง เปรื่อง การซึ่งก็ทำให้ เปรื่อง และ
หัวใจกับผู้หญิงซึ่งก็ไปในทางความจำ และ
ความ นึกก็ก็จะ ถูก ละเลย ทิ้งทิ้งเลย.

J. E. Armstrong อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยม Englewood High School
เขียนลงในหนังสือพิมพ์ในกรุงชิคาโก
"The School Review" ประจำเดือน
ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๑๖ ว่า เราควรให้
นักเรียนทั้งสองเพศเรียนแยกกัน โดย
เฉพาะอย่างยิ่งในชั้นปลาย ๆ ของมัธยม
ต้น (Grammar School) และในชั้น
มัธยมปลาย (High School) การแยก
กันเรียนมีเหตุจำเป็นหลายอย่าง ผู้หญิง
และผู้ชายมีความต้องการและมโนคติ
แตกต่างกัน การเลือกวิชาให้เรียนจะ
เลือกให้เรียนเหมือนกันย่อมไม่ได้ จำ
ต้องเลือกวิชาให้เหมาะ กับสภาพความ

ต้องการและอุดมคติของเพสนั้น เมื่อจำ
ต้องเวียนแยกกันไปคนละอย่างเช่นนี้ การ
ให้มาเรียนรวมกันย่อมไม่ได้ผล.

ความเจริญในทางกายเกิดขึ้นในทางใจ
เกิดขึ้นของเพศทั้งสองมีผลเท่าไม่เหมือนกัน

ผู้ชายต่อไปจะต้องเป็นผู้รู้ เป็นผู้
ผู้ทนกว่า เป็นผู้ประนีประนอม เพราะฉะนั้น
จึงต้อง การ การ ถอยร่นต่าง กัน กับสตรี

เด็กผู้ชายมีความเข้าใจแบบอนุมาน
(deductive) กล่าวคือก่อนที่จะเข้าใจ
ของใหม่จำต้องนึกถึงสิ่งก่อนอื่นใหม่นั้น
แล้วหว่านล้อมหาเหตุผลที่จะนำไปได้มอง
เห็นวัตถุอันใหม่นั้น ในการเล่าเรียนเด็ก
ผู้ชาย ต้อง การ ค้นคว้าหาเหตุผลประกอบ
เป็นหลักฐาน

ยิ่งกว่านั้น ชาม สตรอง เห็น ว่า วิชา
การศึกษาของชาวอเมริกันเกิดขึ้น เป็นบ่อ
เกิดแห่งการชู้สาว (School courtships)

ผู้ที่มีความเห็น พ้องกับ ชาม สตรอง
ก็คือ ศาสตราจารย์แซกส์ (Sachs)
แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ศาสตรา-

จารย์โอลมสเตด (Olmstead) แห่ง
มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ นายแฮมมิลตัน
อนุสาสทแห่ง Lufts College ท่าน
ประธานาธิบดีรูสเวลท์ และผู้มาขอ
อื่นๆ อีกหลายท่าน

ในประเทศอังกฤษ การ ศึกษา
แบบนี้มีหลายแห่งด้วยกัน เช่นโรงเรียน
รวมกัน แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วย ก็มีมาก
เหมือนกัน ผู้ต้องการทราบรายละเอียด
ในเรื่องการศึกษาแบบสหศึกษาในประเทศ
อังกฤษ ขอให้อ่าน "Bedales"
ของนาย Bradley.

ในประเทศในทวีปยุโรป การ ศึกษา
แบบสหศึกษาเจริญแพร่หลายในท้องถิ่น
โรงเรียนแรกที่เกิดขึ้นที่กรุงสต็อก-
โฮล์มในประเทศ สวีเดนเมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๖
ชื่อ Palmgrenska Samskolan
โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนมัธยมและให้การ
สอนสามแผนก คือแผนกโบราณภาษา
แผนกภาษาเยอรมัน และแผนกวิทยาศาสตร์
มีชั้น ๑๒ ชั้น (ชั้นเตรียม

มัธยม สามชั้นรวม อยู่ด้วย) นักเรียน
มีทั้งชายและหญิง ทั้งแต่ชาย ๖ คน
ถึง ๒๐ ปี ทุกๆ ชั้นนักเรียนหญิงและ
นักเรียนชาย นั่งสลับกัน ครูมีทั้งหญิง
และชาย กำลังกัน โรงเรียนนี้เป็น
โรงเรียนตัวอย่างแก่ โรงเรียนอื่นที่เกิด
ขึ้นต่อมาในประเทศไทยสืบเนื่อง นอร์เวย์
ฟินแลนด์ และเดนมาร์ก แต่ในประเทศไทย
เหล่านี้จำนวน โรงเรียนที่นักเรียนต่างเพศ
แยกกันเรียนยังมีอยู่ไม่มาก.

ต่อมาเดินทางไปการศึกษาแพร่หลายเข้า
ไปในประเทศสวีเดน เซอร์แลนด์ ส่วนใน
เยอรมนีเอง นับตั้งแต่ ค. ศ. ๑๘๐๑
โรงเรียนชั้นมัธยม แรกๆ ชาย ในแคว้น
บาเดิน, วือเทมเบอร์ก, แอดเซสซอเวิน
(เค็ชเวิน เป็นของฝรั่งเศส) เฮสเซน,
เยร์เมิน, ซัคเซินมาเยนังเงิน, ซัค-
เสนโคฮา และซอกเคินแบร์ก ก็
เปิดรับนักเรียน สตรี ด้วย ประเทศปรัสเซีย
ซึ่งมิได้เกินรอยคามแคว้นเหล่านี้ แต่
ในโรงเรียนมัธยม สตรี ได้ทั้งชั้นสูง ๆ

เตรียมเข้ามหาวิทยาลัย ทั้งสำหรับสตรี
โดยให้หลักสูตรอย่างเดียวกับโรงเรียน
ชายและโรงเรียนสตรีเหล่านี้ (Lyzeen)
ยอมรับฝากนักเรียนชายในชั้นเล็กๆ ด้วย

ในการประชุม สตรี ที่ลาส เซลในบิ
ก. ศ. ๑๕๐๗ นางมาร์กาเรต เวเบอร์
กล่าวว่าในจำนวนอาจารย์ใหญ่ ๒๐ คน
ในบาเดิน ๑๗ คน เห็นว่าการศึกษาศึกษา
ให้ผลเป็นที่พอใจ อีก ๒ คนยังกำลัง
วิรอกผลต่อไปอยู่ ส่วนอีกคนหนึ่ง
ไม่เห็นด้วย.

ในการประชุมประจำปีรอบที่ ๒๔
แห่งสมาคมนิรุกติศาสตร์ แห่งแคว้น
บาเดินที่จังหวัดคอนสตันซ์ เมื่อ
ค. ศ. ๑๘๐๘ ที่ประชุมได้ตกลง
ที่โรงเรียนทั้งหมดในบาเดิน และให้
ความว่า นับจากบัดนี้ตั้งแต่โรงเรียน
ชายทั้งหมดในบาเดินได้รับนักเรียนหญิง
เข้าด้วยตั้งแต่ ค. ศ. ๑๘๐๑ เป็น
ต้นมา ยังมิได้ได้รับความยุ่งยากอย่าง
ร้ายแรงอย่างไรเลย

ผู้ที่ไม่เห็นด้วยในเรื่องการศึกษา
มีความเห็น ว่า:—

๑. ความแตกต่างระหว่างสองเพศ
เป็นอุปสรรคในการจัดให้เรียนรวมกัน
ความแตกต่างในทางกายและในทางใจ
ซึ่งหาจะมองเห็นได้ถนัดอย่างไม่มีปัญหา
เมื่อได้ซึ่งมันสมอง โดยทั่วไปแล้วจะ
เห็นว่ามันสมองของผู้ชายหนักมากกว่า
ของผู้หญิง ความเจริญแห่งหัวสมอง
ผ่านชั้นแห่งความเจริญเรื่อยมาจนครบ
อายุ ๑๔ ปี ทั้งสองเพศเท่ากันในระยะ
แต่ความก้าวหน้าต่อไปของผู้ชายหนึ่ง
อยู่ของผู้ชาย เจริญต่อไปจนเข้าเขตที่
หนัก มันสมองของผู้ชายคิดเฉลี่ยน้ำหนัก
หนัก ๑๒๒๗ กรัม ของผู้ชาย
ประมาณ ๑๓๖๐ กรัม คือมากกว่า
เกือบ $\frac{๑}{๓}$ ส่วนต่างๆ ของสมองก็
เจริญผิดกัน

โลหิตของผู้ชายก็มีคุณภาพดีกว่าของผู้
ชาย กล่าวคือยาวกว่า มีน้ำไขอยู่มาก

และมีเม็ดโลหิตแดงน้อยกว่า เทียบ
ส่วนกันแล้ว ๘:๑๐, เลือดเหล่านี้ไป
บำรุงมันสมอง จึงมีอำนาจในการบำรุง
มันสมองได้ต่างกัน ในส่วนความเจริญ
ทางเพศ ผู้ชายเร็วกว่าผู้ชายถึงสองปี และ
ในการแตกเนื้อสาวนี้บางทีก็ทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงในเรื่องที่เกี่ยว
ถึงกายและใจของเด็กหญิง

ความอดทนต้านทานของผู้ชายมีน้อยกว่า
เด็กผู้ชายมาก พาสเมแบรคได้หา
สถิติในกรุงเฮลซิงฟอร์สและได้พบว่า
ในชั้นมัธยมต้นเด็ก ๆ ที่ได้รับการยกเว้น
วิชากายบริหารมีชาย ๑.๓% หญิง
๓.๔% ในชั้นมัธยมปลายเด็กผู้ชาย
๓.๐๖% เด็กหญิงถึง ๑๑.๖๓%
เด็กผู้หญิงเจ็บออกอดน้อยกว่าผู้ชาย
มากมาย เด็กผู้หญิงมักจะมีโรคเลือด
น้อย และมีปวดศีรษะเป็นประจำมาก
ยิ่งกว่าเด็กผู้ชาย แลวเคลตันพบว่า
หาสถิติในเรื่องนี้กับโรงเรียนในกรุงโค-
เปนเฮเกน ได้ตัวเลข ๓๑.๑ :

๓๙.๔ % คณะกรรมการ สอดส่องใน
เคนมาร์กให้ตัวเลข ๒๙:๔๑ %
ในประกาศวิ เต็มลาย (Key) สอด
ได้ความว่ามีถึง ๔๔.๔:๖๑.๗ %
คณะกรรมการ สอดส่องภาวะในนอร์เวย์
ให้ตัวเลขไว้ ๒๑.๙:๓๖.๗ %

ยาเติน (Tjaden) ค้นหาลักษณะ
ในเกิเสิน (Giessen) ว่าจะมีเด็กที่
มีลักษณะน้อยมากน้อยสักเพียงใด

ก. ในฤดูใบไม้ร่วง เจาะเด็กชาย ๕ คน
เด็กหญิง ๑๖๑ คน

ข. ในฤดูใบไม้ผลิ เจาะเด็กชาย ๑๔ คน
เด็กหญิงถึง ๑๕๗ คน

ในกรุงเบอร์ลิน สอดส่องเอ็นแบร์ก
(Eulenberg) ตรวจคนวัยเรียน ๓๐๐ คน
เจาะเด็กชายหลังโรง ๑๓ คน เด็กหญิง
๔๗ คน ตามสถิติของเอริสมัน
(Erismann) เด็กหญิงเป็นโรคหลังโรง
มากกว่าเด็กชายถึง ๑๐ เท่าตัว
ความแตกต่างทางใจ

สำหรับเด็กนักเรียนชาย มีความ

เข้าใจ ความตั้งใจจริง มีความสนใจ
ในเรื่องโต โดนเด็กเกริกใหญ่ โตและที่
เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ความตักสิน
ใจมีพร้อมด้วยเหตุผล เด็กผู้ชายก้าว
หน้าช้าแต่มีความเข้าใจลึกซึ้งจนถึงใจ
กลางของสิ่งทั้งปวง ภายในใจให้ทะเยอ
ทะยานอยากจะได้มื่อทำจริง ลงมือ
สร้าง และอยากได้ประ สพจริง เด็ก
ผู้ชายไม่ค่อย ระวังของ แต่ภายนอกหรือ
ในเรื่องเล็กน้อย ความสังเกตแม่นยำ
ละเอียดละออ และแน่วแน่อยู่กับสิ่ง
นั้นจริง ๆ

เด็กผู้หญิงโดยทั่วไปมีความนึกฝัน
เร็วกว่า ความคิดคำนึงมีน้อยกว่า
แต่มีชีวิตจิตใจและฟังมากกว่า ความ
รู้สึกมีมากกว่าและเห็นความรู้สึกอันอ่อน
โยนมากกว่า ในยามตื่นตื่นเด็กผู้หญิง
ไม่สามารถที่จะทวี ทรงตัวด้วยความใจเย็น
ได้ ยิ่งกว่านั้นเด็กผู้หญิงเป็นผู้ที่เชื่อง
ง่าย สอนได้ง่ายกว่า เพราะฉะนั้น
สิ่งไรที่เด็กผู้หญิงพูดออกมาต้อง เธอมา

ซึ่งทำให้เสียก่อน เด็กผู้หญิงยอมจำนนต่อเหตุการณ์ง่ายกว่า และมีความทนทานใจ ชอบเชื่อง่ายในเรื่องศาสนา อิทธิพลของศาสนาจึงฝังรากอยู่กับพวกผู้หญิง เป็นส่วนมาก สัตว์ ชอบ สิ่ง ที่ หร พรา และ สิ่ง ที่ แปร ลู แปร ลู คา เช่น เรื่อง ที่ เกี่ยว กับ อิทธิฤทธิ์ เด็กผู้หญิง ไม่ชอบความคิดที่ลึกซึ้งและ ไม่มีตัว มีตน (abstract thinking) ความตั้งใจแน่วแน่ไม่ทำผู้ชาย มักมีความรุนแรงเสมอ ความสนใจของเด็กผู้หญิงมักอยู่ที่ตัวของตัวเอง เกี่ยวกับรูปร่าง และ เครื่องแต่งกาย ความพึงพอใจในตน และความมานะอดทนสูงมากและชอบครึ่งยิ่งกว่าเด็กผู้ชาย ความเย็นใจของเด็กผู้หญิงมักเป็น เรื่อง ที่ เกี่ยว กับ สิ่ง ภายนอก

ความจำ ก็ แตก ต่าง กัน ระหว่าง หญิง และ ชาย เห็น ได้ ตาม การ ทดลอง ของ เนต-ชาเยฟ (Netschajeff) และ โลฟเซียน (Lobsien) โลฟเซียนกล่าวว่า ในขั้นต้น ความจำ ของ เด็กหญิงดีกว่าเด็ก

ผู้ชาย จนถึง อายุ ๑๒ ปี ต่อจากนั้น ความจำดีเท่ากัน เด็กผู้หญิงมีความจำดีในทางตัวเลขและคำ ความจำของเด็กผู้หญิงก้าวหน้าเร็วใน ระยะ อย่าง เข้าวัยสาว

สมมติเลขย้อล ทดลองในเรื่อง ความกลัว เด็กผู้ชาย มีความ กลัว ทวีขึ้นใน ระยะ ๗-๑๕ ปี ต่อจากนั้น ลดน้อยลง เด็กผู้หญิง มีความ กลัว ทวีขึ้นใน ระยะ ๔-๑๔ ปี

อุดมคติ ของเด็กหญิงและเด็กชายเท่าที่ใด ทดลอง กับ เด็ก อเมริกัน และ เด็กเยอรมัน เกี่ยวกับ เคียง ดู เห็น ได้ ผล พ้อง กัน อุดมคติ ของ เด็ก หญิง และ เด็ก ชาย แตกต่าง กัน มาก ความรัก ความ สวองงาม และ ความรัก และ ความพอใจ ใน สิ่ง ต่าง ๆ ก็ มี แตก ต่าง กัน เช่น เคียง กัน

ต่อไป นี้ ขอ ยก คำ พก ของ ท่าน นักประพันธ์ ต่าง ๆ มา ให้ ท่าน ดู ด้วย

เกิทเชอ (Goethe): ผู้ชายมุ่งแสวงหาความอิสระ ผู้หญิงมุ่งทางคือธรรม

ชิลเลอร์ (Schiller): ผู้ชายรักสัน
ทวยเหตุผล ผู้หญิงรักสันทวยความรัก

ฌองแพล (Jean Paul): ชรร
ษาคิของผู้ชายเต็มไปด้วยความนึกคิด
ส่วนผู้หญิงเต็มไปด้วยความรู้รัก.

กราบเบอ (Grabbe): ผู้หญิงมอง
เห็นโลก ผู้ชายมองเห็นโลก สำหรับผู้
ชายเขาโลกเป็นหัวใจ แต่ผู้หญิงเอา
หัวใจของตนเองเป็นโลก.

เมื่อความแตกต่างระหว่างเด็กหญิง
กับเด็กชายมากมายถึงเพียงนี้ พวกไม่
นิยมจึงร้องว่าเราไม่ควรให้นักเรียนหญิง
และชายเรียนร่วมกัน.

พวกที่เห็นด้วยในลัทธิสหศึกษา ให้
ความเห็นแย้งดังนี้ :-

๑. การที่จิตใจของเด็กหญิงและ
เด็กชายต่างมีความแตกต่างกันทั้งนี้
ก็เพราะเป็นผลของการที่ไม่ให้การศึกษา
เท่ากัน และอย่างเดียวกันแก่ทั้งสอง
ฝ่าย ความก้าวหน้าของเด็กหญิงและ
เด็กชายจึงเจริญกันไปคนละแ่งคนละมุม

เช่นนี้ และทราบใจที่เราไม่ให้ โอกาส
เท่ากันแก่ผู้หญิงและผู้ชาย เราจะทำ
ว่าผู้หญิงอ่อนแอและผู้ชายนั้นไม่ได้
(ตามคำพูดของไซพท์ Seibt) และ
เมื่อผู้หญิงและผู้ชายต่างถูกขบ รวม มา
อย่างนี้เรื่อย ๆ มาทางหลายร้อยปี ผลที่ได้
รับจึงต้องแตกต่างกันดังนี้

ในข้อนี้ พวกฝ่ายไม่นิยมกล่าวว่า
สอง ไปดูตามบ้านนอกสิ เด็กเล็ก ๆ
เรียนรวมกันมาแต่ไหนแต่ไร ก็ไม่เห็น
ทั้งสองฝ่ายคล้ายกันเข้าไปได้

๒. บางพวกกล่าวว่า ถึงแม้ว่า
จะมีอะไรหลายอย่างที่แตกต่างกันระหว่าง
เด็กหญิงและเด็กชายก็ตาม แต่มีหลาย
สิ่งที่จะต้องทำร่วมกัน ทดคล้ายกัน ทมจุด
ประสงค์อย่างเดียวกัน ซึ่งเราควร จะ
ก็นำมา เป็นหลัก สำหรับการอบรมแบบ
สหศึกษาต่อไป Rein (วายน) กล่าวว่า
ถึงผู้หญิง ผู้ชาย จะมี บาง สิ่ง บาง อย่าง
แตกต่างกันก็ตาม ภายในใจมีหลาย
สิ่งที่เหมือนกัน การกระทำของใจ

ความตึงเครียด ความรู้สึก ความตั้งใจ
ยังเกิดขึ้น เช่นเดียวกัน ในใจของทั้งสอง
ฝ่าย ถึงแม้ว่าฝ่ายชายมีอายุมากกว่าไป
หน่อย อย่างนั้นเขาไปหาเธอ ก็ยัง
คงเป็นเรื่องเกี้ยวกันทั้งนั้นที่ยังเกิดขึ้น.
คุณภาพเหล่านี้ไม่ว่าจะคงที่ในฝ่ายหนึ่ง
ฝ่ายใดเมื่อไร แม้แต่ในบุคคลคนเดียว
กัน สิ่งเหล่านี้ก็ย่อมจะต้องเปลี่ยนแปลง
ตามกาลเวลาที่จะหาคงที่อยู่นั้น เมื่อเป็น
เช่นนั้นเรา จะนำข้อดังนี้ เขามา เป็น เรื่อง
ใหญ่โตถึงกับจะแยกโรงเรียนกันอยู่หา
ควรไม่ ถ้าเช่นนั้น สำหรับบุคคลคน
หนึ่งๆเราก็มีโรงเรียนเฉพาะใดก็ตามแต่เพียง
โรงเรียนเท่านั้น เพราะว่าแม้แต่เพศ
เดียวกัน ความเจริญทางจิตใจ ก็ย่อม
ต้องแตกต่างกันเหมือนกัน

เด็กชายที่ขยันกับเด็กชายที่ขี้เกียจ,
เด็กชายที่เอาใจใส่และเด็กชายที่ไม่เอา
ใจใส่ ซึ่งอยู่ในชั้นเดียวกันยังจะมี
ความแตกต่างกันมากไปเสียยิ่งกว่าเด็ก
ชายที่ขยันและเด็กหญิงที่ขยันพอๆกัน

เสียอีก

แต่พวกไม่นิยมบอกว่า --- วิชา
อยู่ เวลาเริ่มต้นอาชีพจะไม่มีข้อแตกต่าง
กัน แต่พอเกิดโตขึ้นก็ยิ่งเป็นการลำบาก
แก่การเรียนรวมกันมากขึ้นทุกที เพราะ
ต่างคนก็ต่างจะ ต้องมีหน้าที่ต่างๆ กันไป
พวกผู้ชายก็ต้องไปเป็นคนงาน กลักร
พ่อค้า พระ แพทย์ วิศวกร ความ ฯลฯ
ส่วนพวกผู้หญิงก็จะต้องไปเป็น ภรรยา
มารดาและแม่เรือน

การศึกษาก่อให้เกิดความเลื่อม
แต่ทั้งศิษย์และผู้ให้ เห็นอย่างนี้โดยมาก
เป็นพวกนี้กาย ไรมันคาธอลิก. Jessen
กล่าวในหนังสือพิมพ์คริสเตียนนิตยสาร
ไว้ว่า พอเริ่มต้นการเรียนเด็กผู้หญิงก็
ไปเที่ยวคิดเอาตอนหย่าๆ ในคำภีร์
Bible ลงบนเศษกระดาษ แล้วเอาไป
ไปทางพวกเด็กผู้ชาย พวกเด็กผู้ชาย
ก็เอาไปต่อยข้าง คอจากการฆ่ากระ
คาย ก็ มีแต่เรื่อง ที่ถึงมือและเข้าปะทะ
กันหนักลงทุกวัน หนังสือพิมพ์พระยัย

หนึ่งกล่าวว่าใน Willisau เกิดหญิงและ
เด็กชาย ๕๐ คน เกยวข้องกันในเรื่อง
ผู้สาวนกระทั้งบางคนมีเหตุเกิดขึ้น เมื่อ
เช่น น คองร้องเรียกว่าสหศึกษาเป็นภัย
ต่อการเล่าเรียนของ เด็ก อย่างแน่นอน

แต่พวกเขายินยอม การสหศึกษากล่าว
ว่า

๑. ถ้ามีการ ควบคุมกันถึงขีด เพียง
พอแล้ว อันตรายทั้งว่า นั้น จะไม่เกิดขึ้นได้

๒. ถึงแม้ว่าจะแยกกันเรียน เวลา
เลิกเรียนแล้ว นักเรียนหญิงชายก็เจอกัน
นอกโรงเรียนได้

๓. ท่านนักคำสาขางานคนเช่น Rein,
Gräfe, Bauer อ้างว่า การที่แยกกัน
เรียนนั้นเป็นการส่งเสริมความรู้ สึกแห่ง
เพศ มากกว่าที่จะได้เห็นกันเสมอๆจน
เคยชิน. Palmgren กล่าวว่า เด็กๆเวลา
อยู่ด้วยกัน ต่างคนต่างมีงานที่จะต้องทำที่
จะต้องคิด และคอยเห็นความผิดและความ
บกพร่องของ อีกฝ่าย หนึ่ง เสมอ เช่นนี้ ไม่
เป็นการเร้าความรู้ สึก ระหว่างเพศ เด็กๆ

เมื่อมีผู้นำ ผู้คอย ควบคุมดูแล คอย ให้
ระลึกลงจนย ธรรม เนียม ประเพณี และ ศัก
ธรรม อันถึงมา อยู่ เสมอๆ เช่นนี้ หาก
เหมือนเด็ก ที่มั่วเครื่องแวกล้อมอันเลว ทราม
คอย กระตุ้น อยู่ ทุก ขณะ ไม่ เด็ก ที่จะรู้ สึก
เกิด ความรู้ สึก แห่ง เพศ นั้น ต้อง เป็น เด็ก
ชนิดที่มี สติ การ เต็มร่า เขียวชอล
คอย กระตุ้น หัวใจ อยู่ ทุก ขณะ การ ควบคุม
ในโรงเรียนเด็กกับที่แวกล้อมดังว่า เพราะ
การ ควบคุมในโรงเรียนส่งเสริมให้ รู้จัก
สังขระจย

ความเห็น ที่ เรา ควร จะ ต้อง นำ มา
พิจารณาในเรื่องที่ว่าเรา ควรจะมี สหศึกษ
หรือไม่

๑. เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของ
สตรี ในสถาน ที่ที่สตรีอยู่ด้วย การ เมือง
และการทำงาน ในวง สมาคม ต้องการ ความ
เสมอภาค ถ้า เป็น อยู่เองที่สตรี จะต้อง
เข้ามาสู่ภัยผู้ชาย และรู้จักผู้ชาย เพราะ
เขาถือว่าเขาเลี้ยงตัวเองได้แล้ว กฎหมาย
ไม่บังคับให้เขาคั่งตามใจพ่อแม่

๒. ปัญหาทางการสมาคม ต้อง
แล้วแต่สถานที่ และคนพาอากาศ เพราะ
สภาพการณ์ ในประเทศต่างๆ ไม่เหมือนกัน ความรู้^๕ สึกของมนุษย์^๕ เกี่ยว^๕กับ^๕สัทธิ
ประเพณี ขนบธรรมเนียม และความ
เลื่อมใสของมหาชนด้วย เพราะเราเขา
ลูกเขามาเรียน เขาเขาจะไม่พอใจ
โรงเรียนก็ตั้งอยู่ไม่ได้ ในที่บางแห่งผู้
หญิงผู้ชายเขาไม่ถ้อย บางแห่งถ้อยมาก
จะล่วงเกินกันแม้แต่เล็กน้อยไม่ได้ ไหว
ในทาง ความรู้^๕ สึกระหว่าง เพศ^๕ รุนแรงขึ้น
ตามลำดับ

๓. การศึกษาจำเป็น จะต้องให้
อย่างเต็มที่ด้วยกันทั้งสองเพศ ผู้หญิง
ก็เป็นหน่วยกำลัง^๕ หนึ่งของประเทศ เรา
จะต้องให้ ผู้หญิงฉลาด อย่างเต็มที่เหมือน
กัน แต่เราต้อง ใ้ใคร^๕ ควบคุม^๕ ว่าผู้^๕หญิง
จะให้^๕มี^๕หน้า^๕ที่^๕อย่าง^๕ไร ผู้^๕ชาย^๕ จะ^๕ให้^๕มี^๕
หน้า^๕ที่^๕อย่าง^๕ไร ขนบ^๕ชาติ^๕ของ^๕ผู้^๕หญิง
และ ผู้^๕ชาย^๕ แตก^๕ต่าง^๕กัน^๕หรือ^๕เปล่า^๕ และ^๕จะ
ทำ^๕ถึง^๕ว่า^๕นั้น^๕จะ^๕ได้^๕เพียง^๕ไหน เรา^๕ต้อง^๕ใคร^๕

ควบคุม^๕ ช้อน^๕ เสีย^๕ ก่อน^๕ ก่อน^๕ที่^๕จะ^๕ทำ^๕ให้^๕ การ
ศึกษา^๕ของ^๕ทั้ง^๕สอง^๕ฝ่าย^๕เหมือน^๕กัน^๕ก็^๕ดี

๔. ความแตกต่างในทางกำลังกาย
กับความอดทนและความแตกต่างในทาง
ใจ เมื่อ^๕ยัง^๕เด็ก^๕ๆ^๕ก็^๕ช่วย^๕กัน^๕ก็^๕ยัง^๕ไม่^๕รู้^๕แตก
ต่าง^๕กัน^๕เท่า^๕ไร^๕นัก^๕แต่^๕พอ^๕โต^๕ขึ้น^๕ ก็^๕ยัง^๕แยก
ทาง^๕ไกล^๕ออก^๕จาก^๕กัน^๕ไป^๕ทุก^๕ที

๕. เด็ก^๕ขึ้น^๕เล็ก^๕ๆ^๕ ก่อน^๕ถึง^๕ซีก^๕แตก
เนื้อ^๕หนุ่ม^๕เนื้อ^๕สาว^๕ (puberty) ถึง^๕จะ^๕เรียน
ช่วย^๕กัน^๕ ไม่^๕มี^๕อัน^๕ตราย^๕ใน^๕ทาง^๕รู้^๕สว

๖. เด็ก^๕ใน^๕เมือง^๕กับ^๕เด็ก^๕บ้าน^๕นอก
ต่าง^๕กัน^๕ เด็ก^๕บ้าน^๕นอก^๕ไม่^๕รู้^๕มี^๕ความ^๕รู้^๕สึก
รุนแรง^๕อย่าง^๕ไร^๕ใน^๕ทาง^๕เพศ^๕ เขา^๕จะ^๕เรียน
ช่วย^๕กัน^๕ได้^๕ แต่^๕เด็ก^๕ใน^๕เมือง^๕ ซึ่ง^๕ใกล้^๕ความ
ศิวิล^๕ ใกล้^๕ความ^๕จำ^๕เป็น^๕ใน^๕การ^๕ที่^๕ต้อง
หา^๕เลี้ยง^๕ชีพ^๕ อย่าง^๕แปลก^๕ๆ^๕ และ^๕อยู่
ใน^๕ท่า^๕ม^๕กลาง^๕ แห่ง^๕เคร^๕อง^๕หล่อ^๕เลี้ยง^๕ให้^๕มี^๕
ความ^๕รู้^๕สึก^๕ใน^๕ทาง^๕เพศ^๕เสมอ^๕ๆ^๕ เช่น
หนัง^๕ละคร^๕ หนัง^๕สื่อ^๕หยา^๕ๆ^๕ ภาพ^๕หน้า^๕
ปก^๕หนัง^๕สื่อ^๕พิมพ์^๕ ภาพ^๕โป^๕ๆ^๕ เบียร์^๕ชอล
การ^๕เต้น^๕รำ^๕ ฯลฯ เรา^๕จะ^๕ต้อง^๕นึก^๕ให้^๕มาก

กว่าเด็กบ้านนอก เพราะความคึกคัก
ของเกียกหย่อมต้องแตกฉานมากและรุนแรง
มากขึ้นทุกวัน เมื่อมีความกระตือรือร้น
ทั้งอย่างนี้ อยู่เสมอ

๗. อาชีพต่างๆ กัน โรงเรียนที่
มีการร่วมกันนั้น พวกฝ่ายนิยมกล่าวว่า
ทั้งสองฝ่ายเรียนได้ผลดี แต่จะต้องค้ำ
งัดกันว่า เด็กผู้หญิงที่เก่งจริงเทว
นั้นจะสามารถเรียนเท่าทันผู้ชายได้ เพราะ
หลักสูตรเหล่านั้นเวลาทำขึ้นหาจะไม่ได
นึกถึงผู้หญิงเพียงพอ เพราะต้องทำหลักสูตร
กลางสำหรับทั้งสองฝ่ายเรียน เพราะ
ฉะนั้นถ้าจะให้เด็กผู้หญิงเรียนอย่างผู้ชาย
เด็กผู้หญิงก็เสียเปรียบ แต่ผู้หญิงที่เก่ง
จริงๆ ทั้งๆ ที่เสียเปรียบก็เรียนเท่าทันผู้
ชายได้ แต่ผู้หญิงเช่นนี้มีจำนวนน้อย

๘. เด็กผู้ชายเข้าใจความซึ้งของ
ธรรมได้ดีกว่าเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย
ชอบเรื่องกระหายเลือก เช่นการสงคราม

เด็กผู้หญิงควรเรียนเรื่องผู้หญิงมีข้อ
เสียมากกว่าเรื่องของการบรรพชาอุป
ถัมภ์ชายชื่อนี้และสันติทางวิทยาศาสตร์
อุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์มากกว่าเด็กผู้หญิง
เด็กผู้หญิงสนใจในทางอักษรศาสตร์
มากกว่าเด็กผู้ชาย และการเรียน การ
ฝีมือ การครัว เป็นของสำคัญสำหรับเด็ก
ในการเรียนแม้แต่ร่วมกันก็จำเป็นต้อง
แยกวิชาบางอย่างคือ การเรียน การครัว
การฝีมือ และพลศึกษา

๙. สถานที่ๆ มีพลเมืองน้อย ถ้า
เป็นที่จะต้องเรียนแบบสหศึกษา เพราะ
ไม่สามารถที่จะตั้งโรงเรียนสองโรงเรียนได้

๑๐. ในการเรียนร่วมกัน ทั้งสอง
ฝ่ายต่างมีข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบ
ด้วยกันทั้งนั้น แต่ก่อนที่จะเลือกที่จะ
จัดโรงเรียนอย่างใดแน่ ต้องพิจารณา
เหตุผลให้แน่เสียก่อน.

